

MUNI
MED

Práva pacientů

"Ah, Mr. Bromley. Nice to put a face on a disease."

Ilustrace převzata z <https://i0.wp.com/imgc-cn.artprintimages.com/images/P-473-488->

1 90/60/6005/14FB100Z/posters/mike-twohy-ah-mr-bromley-nice-to-put-a-face-on-a-disease-new-yorker-cartoon.jpg

Právo na ochranu zdraví

LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

- Čl. 31: **Každý** má právo na ochranu zdraví.
- **Občané** mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a medicíně

Práva pacienta

Jako občan

- Na ochranu zdraví
- Na bezplatnou zdravotní péči
- Na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon

Jako pojištěnec

- Výběr zdravotní pojišťovny (1x ročně k 1. 1. nebo 1. 7.)
- Časovou a místní dostupnost hrazených služeb
- Na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

Jako pacient

- „Pacientem se rozumí fyzická osoba, které jsou poskytovány zdravotní služby“
- Jeho právům odpovídají povinnosti poskytovatele, zdravotnického pracovníka

Práva pacienta

Poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni

- Podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů
- Při respektování individuality pacienta
- S ohledem na konkrétní podmínky a možnosti

Na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb

Respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb

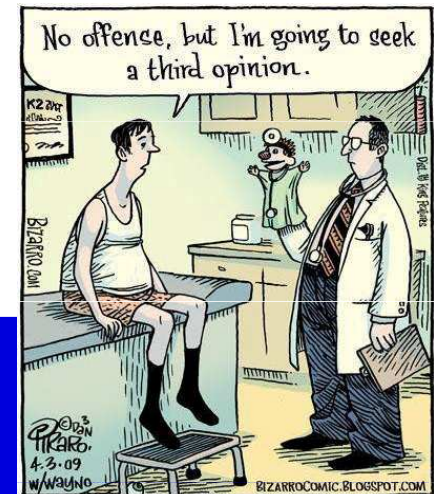
Práva pacienta

Zvolit si poskytovatele zdravotních služeb

- Neplatí pro zdravotnickou záchranou službu, pracovní lékařství, karanténu...

Vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby;

Být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče

Práva pacienta

Být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených z veřejného zdravotního pojištění

Znát jména, a příjmení zdravotnických pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb

Odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny

Práva pacienta

Přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče

- S ohledem na zdravotní stav
- V souladu s vnitřním řádem
- Způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů

Přijímat duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností

Na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb

Povinnosti pacienta

Dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas

Řídit se vnitřním řádem

Uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem

pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech

nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetřením za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

Odmítnutí poskytnutí zdravotních služeb

Zdravotním pracovníkem

- Výhrada svědomí

Poskytovatelem

- Nепrokázání totožnosti
- Přijetím pacienta by bylo překročeno únosné pracovní zatížení (Snížilo by to bezpečnost pacientů)
- Přijetí brání provozní důvody
- Není pojištěncem zdravotní pojišťovny, se kterou má poskytovatel uzavřenu smlouvu

Ukončení péče poskytovatelem

Prokazatelně předá pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele

Pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb; to neplatí, jde-li o registrujícího poskytovatele

Pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb

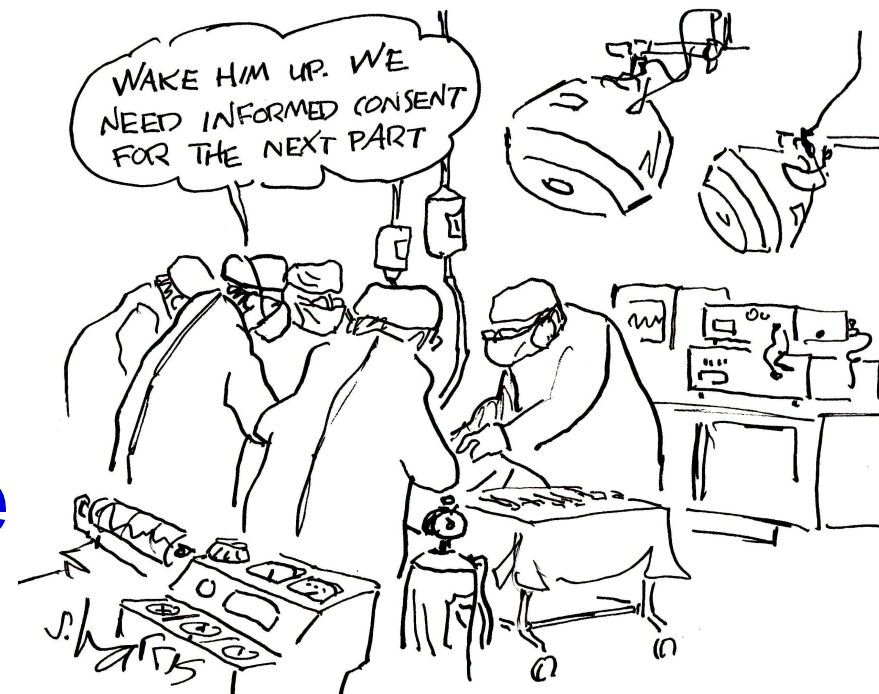
Pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů

Úmyslně a soustavně nedodrží navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,

Neřídí se vnitřním řádem

Přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb;

Informovaný souhlas Odmítnutí zdravotní péče

CartoonStock.com

Obecné pravidlo

Nikdo nesmí zasáhnout do integrity jiného člověka bez jeho

- souhlasu uděleného s vědomím o povaze zásahu a o jeho možných následcích
- Souhlasí-li někdo, aby mu byla způsobena závažná újma, nepřihlíží se k tomu

Informovaný souhlas

- **svobodný**, je-li dán bez jakéhokoliv nátlaku,
- **informovaný**, je-li pacientovi před vyslovením souhlasu podána informace o zdravotním stavu

Informace o zdravotním stavu

- Informace o zdravotním stavu je pacientovi sdělena při přijetí do péče
- Vždy, je-li to s ohledem na poskytované zdravotní služby nebo zdravotní stav pacienta účelné
- Pacient se může vzdát

Informace o zdravotním stavu

příčině a původu nemoci, jejím stadiu a předpokládaném vývoji,

účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích navrhovaných zdravotních služeb,

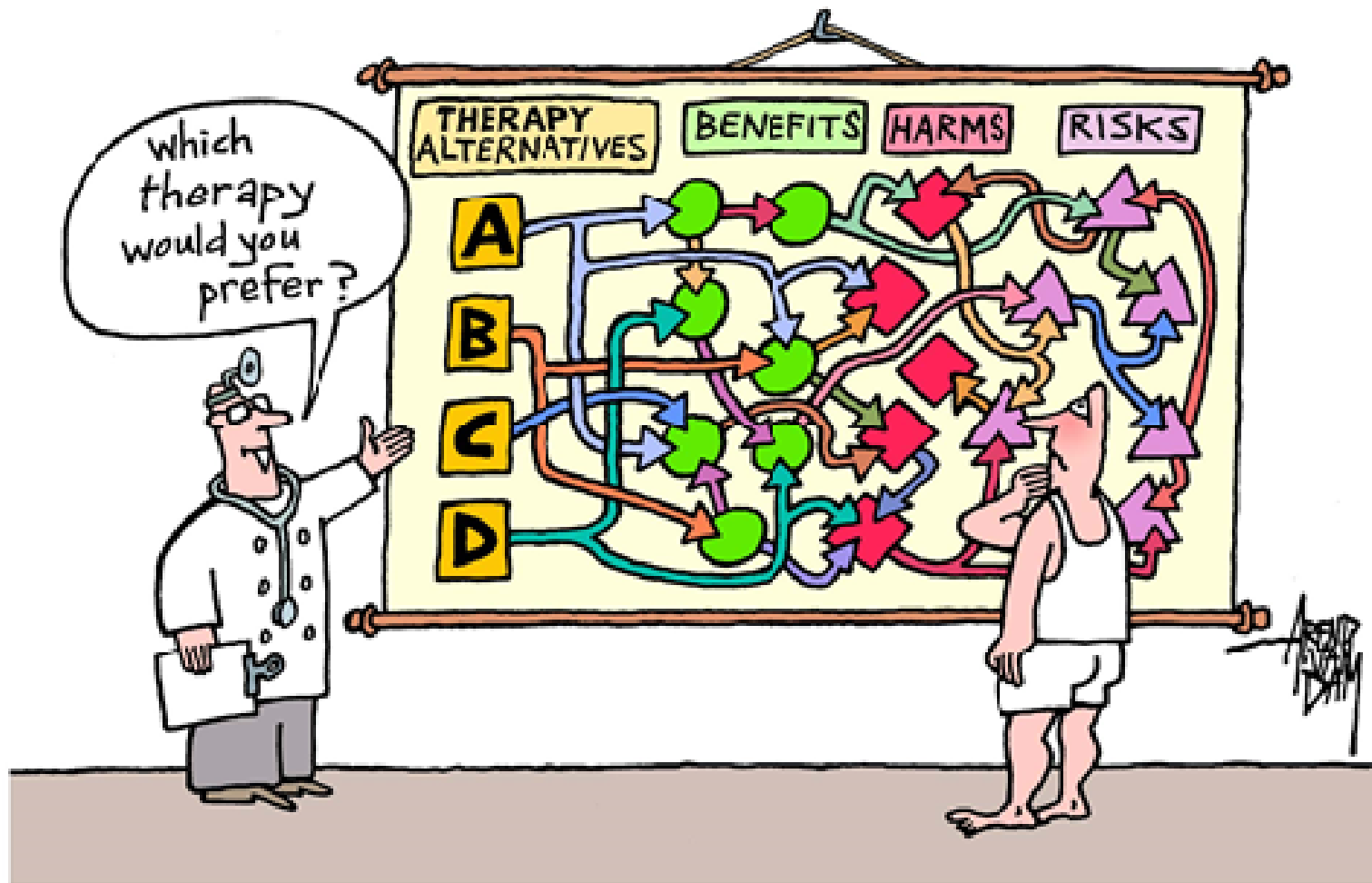
jiných možnostech poskytnutí zdravotních služeb, jejich vhodnosti, rizicích

další potřebné léčbě

omezeních a doporučeních ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a

možnosti

- vzdát se podání informace o zdravotním stavu
- určit osoby kterým se mají podat informace nebo vyslovit zákaz o podávání informací o zdravotním stavu

informed consent

Informace o nepříznivé diagnóze nebo prognóze zdravotního stavu pacienta může být v nezbytně nutném rozsahu a po dobu nezbytně nutnou zadržena,

- ze-li důvodně předpokládat, že by její podání mohlo pacientovi způsobit závažnou újmu na zdraví.

To neplatí

- Informace o určité nemoci nebo predispozici k ní je jediným způsobem, jak pacientovi umožnit podniknout preventivní opatření nebo podstoupit včasnou léčbu,
- Zdravotní stav pacienta představuje riziko pro jeho okolí,
- Pacient žádá výslovně o přesnou a pravdivou informaci, aby si mohl zajistit osobní záležitosti.

Forma informovaného souhlasu

- **Souhlas s hospitalizací** musí být vždy v písemné formě.
- Písemná forma souhlasu se vyžaduje vždy, pokud tak stanoví právní předpis nebo pokud tak s ohledem na charakter poskytovaných zdravotních služeb určí poskytovatel.

Nesouhlas s poskytnutí zdravotních služeb

Revers

Odvolání
souhlasu

Dříve
vyslovené
přání

REVERS

Pacientovi, kterému byla podána informace o jeho zdravotním stavu a který odmítá vyslovit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu, je opakovaně podána informace o jeho zdravotním stavu v rozsahu a způsobem, ze kterého je zřejmé, že neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit jeho zdraví nebo ohrozit život.

Jestliže pacient i nadále odmítá vyslovit souhlas, učiní o tom písemné prohlášení (revers)

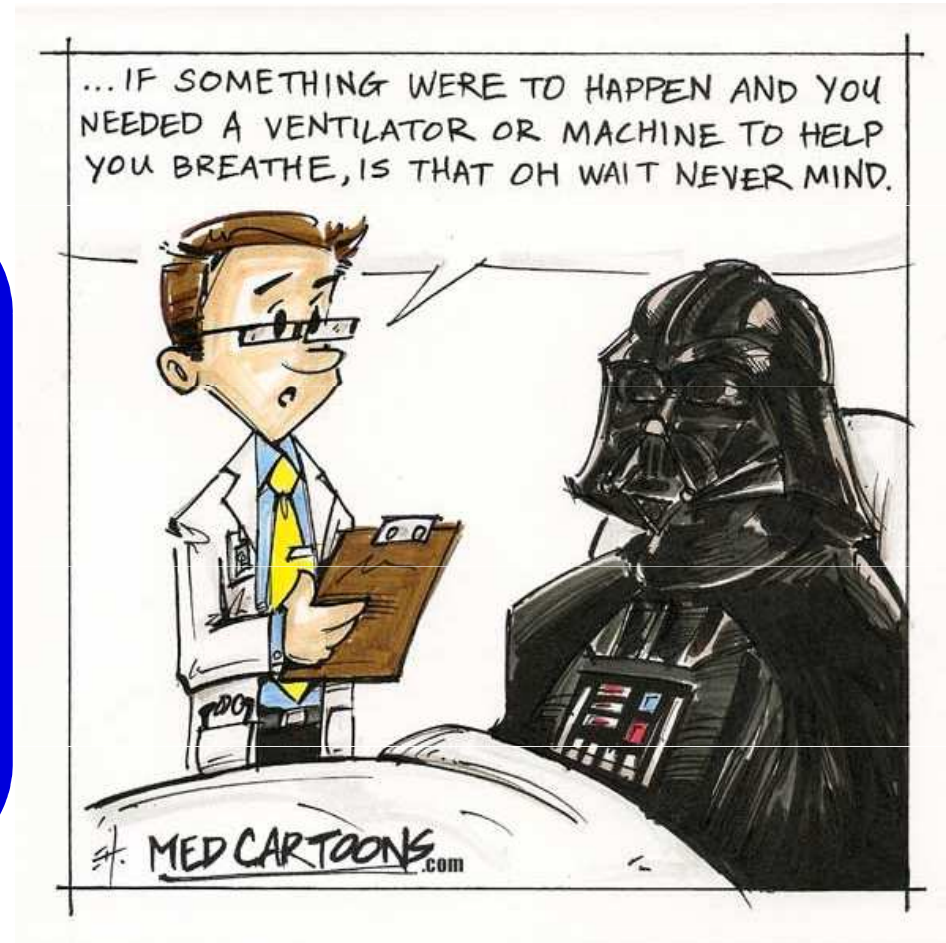
Odvolání souhlasu

Pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat.

Odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života pacienta.

Dříve vyslovené přání

Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit

Poskytovatel k němu bude přihlížet

má-li ho k dispozici,

za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje,

pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas.

Bude respektováno jen takové dříve vyslovené přání, které bylo učiněno

- na základě písemného poučení pacienta o důsledcích jeho rozhodnutí,
 - a to lékařem v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je pacient registrován,
 - nebo jiným ošetřujícím lékařem v oboru zdravotní péče, s nímž dříve vyslovené přání souvisí.

Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení ošetřujícího lékaře.

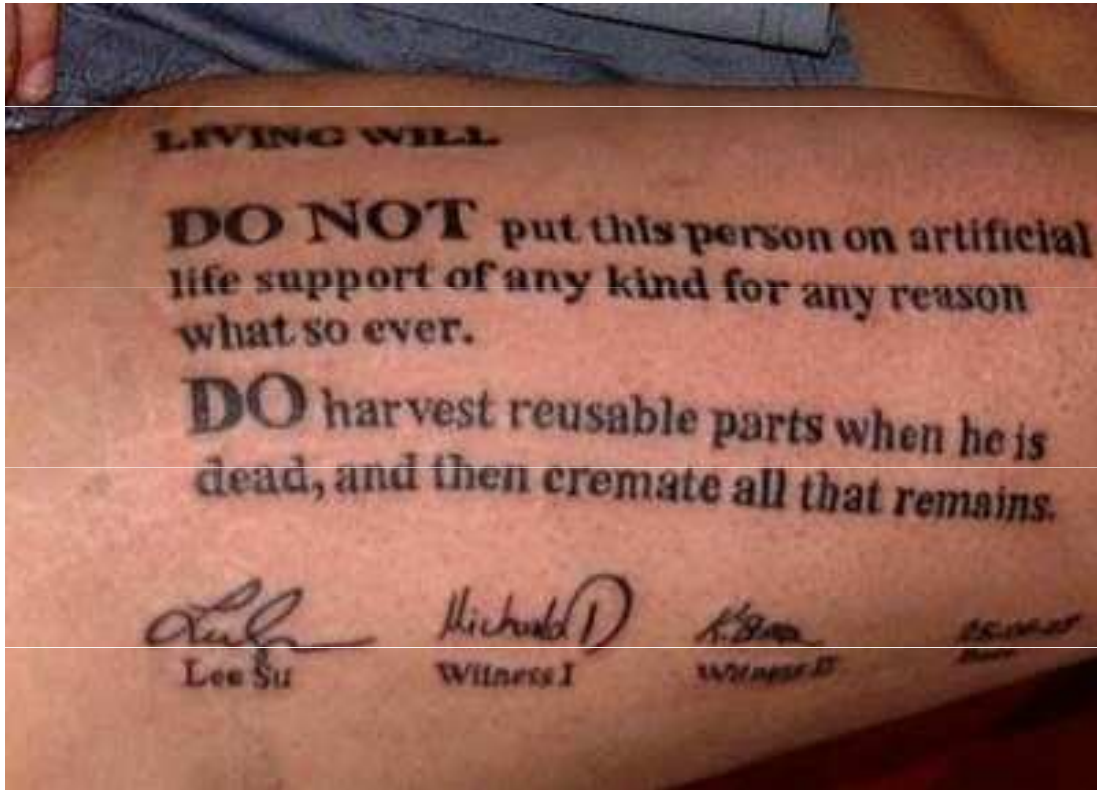
Kdy respektováno nebude

není třeba respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient vyslovil souhlas s jejich poskytnutím

nelze respektovat, pokud nabádá k takovým postupům, jejichž výsledkem je aktivní způsobení smrti

nelze respektovat, pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby

nelze respektovat, pokud byly v době, kdy poskytovatel neměl k dispozici dříve vyslovené přání, započaty takové zdravotní výkony, jejichž přerušení by vedlo k aktivnímu způsobení smrti.

[Dossey & Jones, PLLC](#)

Hospitalizace pacienta a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu

Hospitalizace

- jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas

Neodkladná péče

- jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví

Jestliže pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav vyslovit souhlas

souhlas osoby určené pacientem, není-li

manžela nebo registrovaného partnera, není-li

rodiče, není-li

souhlas jiné svéprávné osoby blízké, pokud je známa.

Osoba blízká

- ***Příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní.***
- ***Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.***

Nemožnost poskytnutí souhlasu pacientem

- zdravotnický pracovník zaznamená do ZD nepochybný projev vůle pacienta
- způsob projevu vůle pacienta
- zdravotní důvody bránící pacientovi
- záznam podepíše zdravotnický pracovník a svědek

MUNI
MED

Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky

Hospitalizace bez souhlasu

- Rozhodnutí soudu
- Zákon o ochraně veřejného zdraví
 - *je nařízena izolace, karanténa nebo léčení*
- Ohrožení bezprostředně a závažným způsobem
- Neodkladná péče
- Nezletilý / omezený ve svéprávnosti

Poskytování zdravotních služeb bez souhlasu

- Jen neodkladná péče
- Zdravotní stav neumožňuje souhlas vyslovit
- Léčba vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta
- Nezletilého / omezeného ve svéprávnosti
 - léčba vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta
 - ZS nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví
- Podezření na týrání, zneužívání, zanedbávání
- Oznamovací povinnost poskytovatele

Omezovací prostředky

- úchop pacienta zdravotnickými pracovníky / jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem
- ochranné pásy nebo kurty
- umístění pacienta v síťovém lůžku
- umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu
- ochranný kabátek / vestu zamezující pohybu horních končetin pacienta
- psychofarmaka / jiné léčivé přípravky podávané parenterálně

Omezovací prostředky

Podmínky použití

- Účelem je odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti pacienta nebo jiných osob
- Pouze po dobu, po kterou trvají důvody jejich použití
- Pacient je s ohledem na jeho zdravotní stav srozumitelně informován o důvodech použití
- Zákonný zástupce nezletilého pacienta / zbaveného způsobilosti je bez zbytečného odkladu informován, záznam do ZD
- Pacient je pod dohledem zdravotnických pracovníků
- Přijata opatření, která zabrání poškození zdraví pacienta
- Použití indikuje vždy lékař, výjimečně NLZP –lékař neprodleně informován a potvrdí důvodnost
- Každé použití zaznamenat do ZD, centrální evidence

MUNI
MED